

Oplegnotitie concept omgevingskoers dd. 12 juni 2017 gepresenteerd aan bestuurders op 16 juni 2017 te Uden

De (concept)Omgevingskoers, versie 12 juni 2017, is al verstuurd naar de POHO's voor de Regiodag op 29 juni aanstaande. Er is voor gekozen om voorafgaand aan de regiodag de omgevingskoers voor te bespreken met bestuurders op 16 juni. De feedback van deze eerste informatieve bijeenkomst is verwerkt in deze oplegnotitie en maakt deel uit van het concept. De opmerkingen van 16 juni, worden samen met de opmerkingen van 29 juni (regiodag), 5 juli (regionale ontwikkeldag) en 12 juli (raadsledenvent) verwerkt in een nieuwe versie van de omgevingskoers. Er komt dus geen nieuwe versie van de omgevingskoers voor 12 juli.

Puntsgewijs hieronder de reactie/aanvulling/verrijking op het huidige concept:

- De 3 kernopgaven voor de komende 10-20 jaar worden onderschreven.
- Er vond een discussie plaats over de afbakening van het koersdocument en de status. Ruimtelijk economisch is al een verbreding, de vraag wordt gesteld of hier niet ook sociaal bij moet? Vooral de status van het stuk behoeft nadere discussie binnen de regio. Het is weliswaar (ook) een bouwsteen als input voor de provinciale Omgevingsvisie, maar de gemeenteraden moeten er meer mee doen dan alleen kennis van nemen. Het is ook een strategische lijn voor de regio zelf. Belangrijke elementen daarin zijn, maak duidelijk dat de (concept)Omgevingskoers een uitwerking/verdieping is van de bestaande strategische agenda van de regio. Maak ook de samenhang met regionale documenten zichtbaar. Voorgesteld wordt om hier in het begin van de Omgevingskoers aandacht aan te besteden. De hieronder weergegeven cursieve tekst is een tekstvoorstel om deze afhankelijkheden beter zichtbaar te maken:

De regionale omgevingskoers formuleert een samenhangende visie op de gewenste ruimtelijk-economische ontwikkelingsrichting van Noordoost-Brabant. Op basis van de karakteristieken van de regio, de regionale bestuurlijke samenwerking en agenda binnen de Agrifood Capital en de verwachte trends en ontwikkelingen zijn ambities voor de hoofdlijnen van de regionale ruimtelijk-economische koers geformuleerd. Deze zijn verder uitgewerkt in een strategie voor de gezamenlijke regionale inzet voor de periode tot 2030 en richtinggevende keuzen en projecten voor de korte termijn.

De benoemde thema's zijn een doorontwikkeling van de ruimtelijk-economische aspecten uit de strategische agenda Agrifood Noordoost Brabant (2014) en het regionale jaarplan 2018. Deze hoofdlijnen op deze thema's en de regionale inzet hierop zijn in de omgevingskoers in een samenhangend beeld bij elkaar gebracht.

De kernopgave 'versterken agglomeratiekracht' lijkt relatief nieuw maar sluit aan bij ontwikkelingen van bovengemeentelijke afstemming en samenwerking, zoals die ook al gangbaar is ten aanzien van bijvoorbeeld woningbouwprogramma's, detailhandelsontwikkelingen en het regionale programma werklocaties. Dit thema wordt nog verder verkend en geconcretiseerd tijdens de regionale Ontwikkeldag van 5 juli (bestuurlijk overleg mobiliteit –ruimte).

- De kernopgaven Innovatiekracht en Omgevingskracht zijn bestaande kernopgaven. De vertaling van de ruimtelijk-economische strategie in een ruimtelijk-fysiek thema agglomeratiekracht is nieuw. In die zin dat ruimte en mobiliteit meer in samenhang zijn uitgewerkt. Verspreide verstedelijking biedt minder economische kansen dan een geconcentreerde verstedelijking. 'Massa maken/verdichten in combinatie met goede verbindingen' is een belangrijke opgave voor de regio de komende jaren. De verstedelijkingsopgave en de opgave voor een kwalitatief/leefbaar fijnmazig netwerk zijn parallelle sporen die de regio als geheel versterken. De focus ligt niet alleen op de steden, zeker ook op de kleine kernen. Hoe kunnen we de

netwerkkraft in zijn geheel effectief versterken. Deze (concept)omgevingskoers kan beschouwd worden als de ruimtelijke-economische impact van de strategische agenda.

- De regionale bedrijventerreinen ontbreken ruimtelijk-fysiek nog in het concept. Worden toegevoegd.
- De krimp in de regio is beperkt, demografische verschuivingen is wel een relevante trend voor de uitwerking van de koers in een uitvoeringsagenda (of dit de juiste naam is moet nog gezien worden).
- De interregionale bereikbaarheid is niet compleet, de verbinding en samenhang met andere stedelijke netwerken toevoegen. Er moet duidelijk worden dat de regio niet alleen zelfstandig fungeert maar ook onderdeel uitmaakt van een groter geheel waar het een rol in speelt en waar het mee verbonden is.
- De urgentie voor de ontwikkeling van een regionale klimaatstrategie moet prominenter in de koers. 'De bovenste laag staat goed in de koers, de essentiële onderlagen zijn onvoldoende zichtbaar', aldus het Waterschap. In dit concept komt de urgentie van klimaatverandering en daaruit voortvloeiende wateroverlast, hittestress etc. voor zowel het stedelijk gebied als voor het landelijk gebied, te weinig tot uitdrukking. Denk hier aan als je bijv. woningbouwlocaties kiest en uitwerkt. Het waterschap levert input voor de aanscherping aan.
- Een regionale omgevingsvisie kan geen formele status krijgen, voor de afhechting is het wel belangrijk dat het een officiële regionale status krijgt voor de richtinggevende keuzes die zijn gemaakt in de (concept)Omgevingskoers. Die status is weer gemakkelijker toe te kennen als de samenhang met overige documenten duidelijk wordt.
- Er is uitgebreid stilgestaan bij het proces. Dit verdient een betere uitwerking richting provincie, gemeenten en andere partners in de regio. Het ambtelijk kernteam geeft hier onder leiding van René Peerenboom een betere invulling aan. Aandachtspunten daarin zijn, rol van de koers in de regionale strategie, bespreking van de koers met en in gemeenten, het proces richting provincie, het betrekken van de andere O's in de regio bij de koers. De regio en gemeenten hebben een gezamenlijke verantwoordelijkheid om de Omgevingskoers lokaal goed voor het voetlicht te brengen.
- Een belangrijke mijlpaal in dit proces is de regionale raadsledenbijeenkomst van 12 juli a.s. Het is belangrijk dit stuk goed onder de aandacht te brengen bij de raadsleden. Zij moeten het nut er van inzien om het ook lokaal te doen landen.
- De uitvoeringsagenda (of andere naam) is nog niet af, die wordt de komende tijd verder uitgewerkt. Hier kan langer de tijd voor worden genomen dan tot september (planning voor omgevingskoers). De planning voor het opstellen van de omgevingskoers hangt samen met de planning van de provincie voor het opstellen van een ontwerp omgevingsvisie. Hiervoor moet in september input worden geleverd, maar daarbij is het niveau van de thema's en de ambities belangrijker dan het niveau van de concrete uitwerking van afspraken.
- De getoonde icoonprojecten, projecten waar we trots op zijn, zijn voorbeelden hoe het kan werken om projecten in de etalage te zetten, zodat we ook buiten de regio beter zichtbaar worden. Icoonprojecten kunnen ook kleinere projecten mee op sleeptouw nemen, vliegwielfunctie. Het gebruik van Icoonprojecten wordt onderschreven, een goed selectieproces moet nog bij de uitwerking van de uitvoeringsagenda een plaats krijgen. Het principe van icoonprojecten wordt onderschreven, de beschreven projecten zijn op dit moment illustratief.
- De uitvoeringsagenda heeft een relatie met het Jaarplan van Regio Noordoost-Brabant. Hoe deze twee in elkaar haken is nog niet duidelijk, maar het zou logisch zijn om de uitvoeringsagenda voor de Omgevingskoers periodiek op te stellen en onderdeel te laten zijn van het jaarplan.
- Denk eraan dat het niet te abstract wordt/blijft, maar maak de resultaten ook tastbaar voor gemeenteraadsleden; zij moeten het gevoel krijgen dat de inspanningen voor de regio/AFC ook daadwerkelijk meerwaarde hebben;

In deze oplegnotitie zijn de zaken die inhoudelijk besproken zijn op 16 juni 2017 opgetekend. Opmerkingen die nadien nog per mail zijn toegezonden, zullen worden verzameld en in de aanpassingsronde van het eerste concept (12 juni) naar het tweede concept worden meegenomen. Dit vindt plaats na 12 juli.